

Klinika Urologii

Instytutu Nauk Medycznych Uniwersytetu Opolskiego

Recenzja rozprawy doktorskiej

mgr Gabrieli Moczeniat pt. „Występowanie chorób urologicznych w Polsce – epidemiologia, świadomość czynników ryzyka i metod prewencji”.

W związku z uchwałą nr 228/2024 Rady Dyscypliny Nauk o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego z dnia 3 grudnia 2024 r. o powołaniu mnie na recenzenta wyżej wymienionej pracy mam zaszczyt przedstawić następującą opinię.

Przedstawiona mi do recenzji rozprawa doktorska wraz ze streszczeniem w języku polskim, streszczeniem w języku angielskim, piśmiennictwem oraz załącznikami liczy 91 stron i składa się z cyklu trzech oryginalnych prac naukowych o łącznej punktacji Impact Factor – 6,4 oraz punktacji MEiN - 210.

W pierwszej pracy Doktorantka zebrała i przeanalizowała dane epidemiologiczne dotyczące 214 063 hospitalizacji w oddziałach urologicznych w Polsce w roku 2022. W publikacji przedstawiona została szczegółowa charakterystyka epidemiologiczna pacjentów, najczęściej leczone schorzenia, średni czas hospitalizacji oraz zróżnicowanie regionalne w dostępie do opieki urologicznej w naszym kraju. Dzięki tej wnikliwej analizie możliwa jest ocena aktualnej jakości opieki urologicznej w Polsce oraz prognozowanie przyszłych potrzeb w zakresie opieki stacjonarnej w oddziałach urologicznych.

Praca druga przedstawia ocenę świadomości czynników ryzyka nowotworów układu moczowo-płciowego u dorosłych Polaków oraz wpływ czynników socjoekonomicznych na wiedzę respondentów na temat etiologii raka nerki, pęcherza moczowego i gruczołu krokowego. Jest to bardzo cenna publikacja, gdyż ujawniła ona znaczny niedobór świadomości społecznej na powyższe tematy i pozwala wnioskować o konieczności działań z zakresu zdrowia publicznego skierowanych do konkretnych grup populacyjnych.

Treść trzeciej oryginalnej pracy stanowi badanie epidemiologiczne, którego celem była analiza czynników społeczno-demograficznych związanych z częstotliwością wykonywania podstawowego badania urologicznego jakim jest analiza ogólna moczu. Okazało się, że to bardzo potrzebna praca, gdyż – w świetle faktu, iż ponad połowa respondentów nie miała wykonanego badania moczu w ciągu ostatnich 12 miesięcy a ponad ¼ w ciągu ostatnich 2-3 lat – pozwala na identyfikację grup społeczno-ekonomicznych mniej skłonnych do udziału w badaniach profilaktycznych, do których szczególnie powinny być kierowane kampanie edukacyjne.

W mojej opinii temat, którego podjęła się Doktorantka jest bardzo ważny i niezwykle aktualny. Obserwowany każdego roku wzrost występowania chorób układu moczowo-płciowego prowadzi do zwiększonego obciążenia sektora urologicznego systemu opieki zdrowotnej. Obserwacje i wnioski zawarte w ocenianych tu pracach pozwalają bardziej efektywnie zaplanować i wykorzystać opiekę urologiczną w naszym kraju. Natomiast poznanie świadomości społeczeństwa z zakresu uroonkologii oraz postaw społecznych wobec profilaktyki schorzeń urologicznych dostarcza niezwykle cennych danych wskazujących na potrzeby edukacyjno-informacyjne w badanym temacie.

Na szczególną uwagę i uznanie zasługuje wykorzystanie ogólnopolskiego rejestru chorobowości szpitalnej prowadzonego przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH-PIB oraz wspomaganych komputerowo wywiadów, dzięki czemu analizy zostały przeprowadzone na dużych grupach badawczych i czynią je wysoce wiarygodnymi.

Nie mam żadnych uwag co do metodologii przeprowadzonych badań. Prace składające się na rozprawę doktorską były poddane rygorystycznej recenzji w bardzo dobrych czasopismach, a w mojej opinii są publikacjami wysokiej jakości.

Obszerny i wyczerpujący merytorycznie wstęp rozprawy doktorskiej świadczy o bardzo dobrym przygotowaniu teoretycznym Doktorantki.

Rozprawa zawiera 47 prawidłowo zacytowanych pozycji piśmiennictwa.

Praca jest starannie wydana i pod względem edytorskim nie wzbudza większych zastrzeżeń.

Z obowiązku recenzenta pragnę podzielić się drobnymi uwagami:

1. Sugerowałbym zastąpienie pojęcia „prostata” polskimi nazwami narządu: gruczoł krokowy lub stercz.
2. Proponuję również zastąpić sformułowania „przerost prostaty” (np. str. 23) lub „przyrost prostaty” (str.16) prawidłową polską nazwą jednostki chorobowej – łagodny rozrost stercza.
3. Nie do końca jasna jest dla mnie intencja Autorki piszącej na str. 17 o bólu zlokalizowanym „w plecach, guzach lub jamie brzusznej”.

Pozwolę sobie wskazać również drobne błędy edytorskie:

1. Strona 8 – jest: „z wykorzystaniem za wspomaganych komputerowo wywiadów”; powinno być: z wykorzystaniem wspomaganych komputerowo wywiadów”.
2. Strona 16 – jest: „pacjenci kierowani się do gabinetu”; powinno być: pacjenci kierowani są do gabinetu.
3. Strona 27 – jest: „w badaniu analizowano czynników społeczno-demograficznych”; powinno być: w badaniu analizowano czynniki społeczno-demograficzne.
4. Strona 29 – jest: „publikacja I dostarczyła jest pierwszą w Polsce”; powinno być: publikacja I jest pierwszą w Polsce.
5. Strona 31 – jest cytowanie [15]; powinno być [45].

Przedstawione uwagi w niczym nie umniejszają wartości pracy, która stanowi samodzielny dorobek Doktorantki, odpowiadający wymogom stawianym rozprawom na stopień doktora w dyscyplinie nauki o zdrowiu.

Wszystkie powyższe fakty skłaniają mnie nie tylko do wystawienia pozytywnej oceny rozprawy doktorskiej mgr Gabrieli Moczeniat, ale także pragnę wnioskować o jej wyróżnienie.

Rozprawa doktorska spełnia warunki określone w art. Art. 187 ust. 1-4 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. 2018 poz. 1668). W związku z tym pozwalam sobie przedłożyć Wysokiej Radzie Dyscypliny Nauk o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego wniosek o dopuszczenie mgr Gabrieli Moczeniat do dalszych etapów przewodu doktorskiego.